

ի ձեռն Գործակատար Աստուածատուր	
Քահանայի Թէլաւի	43 35
» Գործակատար Մովսէս Քահանայի Շուլաւերայ	46 40
» Գործակատար Սարգիս Քահանայի Սղնախի	93 94
» Գործակատար Յովհաննէս Քահանայի Լօռլոյ	42 50
» Հոգեւոր Կառավարութեան Գանձակայ	257 67
Արցիս. Վիճ. Ի ձեռն, Սարգիս Արքեպիսկոպոսի Զալալեանց Առաջնորդի Դարապաղու Ի համայն վիճակէն	288 40
Աս. Վիճ. Ի ձեռն Գէորգ Արքեպիսկոպոսի Վեհապետեանց, Առաջնորդի Աստրախանայ, Ի համայն վիճակէն	4550
Շամխ. Վիճ. Ի ձեռն Անդրէաս Արքեպիսկոպոսի Առաջնորդի Շամախլոյ Ի համայն վիճակէն.	405

Գումար մտից 3750 90

Ե Լ Ք.

Ռ. Կ.

Գին գնեալ մատենից վասն ժողովարարութեանց	40 80
Յանձնեցաւ 150-ն Մարտի 1872 ամի Առաջնորդին Պարսկաստանի Գրիգորիս Եպիսկոպոսի վասն բաժանելոյ Ի միասին ընդ Հոգաբարձուաց Արկեղն աղքատաց Ի վերայ կարօտելոց Սպահանու 700 րուրլի, եւ Թէհրանու 300 ր, որ Ի միասին առնէ	4000

Առաքեցաւ Ի 28 - ն Ապրիլի նոյն ամի առ Հոգաբարձուս Արկեղն աղքատաց Ի ձեռն Առաջնորդին, 167 հատ բօլիմբեթիալ եւ 17 հատ Օսմ. լիրա

Առաքեցաւ Ի 20-ն Դեկտեմբերի նոյն ամի առ Հոգաբարձուս Արկեղն աղքատաց Ի ձեռն Առաջնորդին 160 բօլ իմբերիալ

Առաքեցաւ Ի 24 - ն Փետրվարի այսր ամի առ յիշեալ Հոգաբարձուս Ի ձեռն Առաջնորդի 88 հատ բօլ իմբերեալ

գումար ելից 3728 25

Ծանօթութիւն. — Առաքեալ ոսկեաց բօշտի ծախքերը հաշուեալ են ցուցեալ գումարաց մէջ:

Բ-Ը-Դ-Զ-Ը-Ը-Ը-Ը-

Ռ. Կ.

Գումար մտից	3750 90
Գումար ելից	3728 25

Մնայ Ի զանձարանն Աթոռոյս 2 65

«Արարատ» այս հաշուեցուցալն հրատարակելով, յորդոր կկարդայ այն ամենայն անձանց որք տակաւին իւրեանց հաւաքած փողերն չեն հասուցած Ի Սինօղ, քարեհաճին ժամ յառաջ ուղարկել, որպէս զի եւ սա կարողանայ այն դրամները եւս հասուցանել առ Հոգաբարձուս Արկեղն աղքատաց Ի Սպահան, եւ փակել վերջնական կերպով սոյն ժողովարարութեան հաշիւներն:

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ԱՆԴԱՄԲ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱԳՈՒՅՑ.

Ըմնոյս 16-ին Պ. Ըւագ Գրիգորեանց Բազուէն Հետեւեալ տեղեկութիւնը ուղղած է Խմբագրութեանս:

«Մարդասիրական Ընկերութեան խորհրդոյ Նախագահի եւ Անդամոց Յունվարի 25 - ին եղած ընտրութիւնը հաստատապէս չկաւ: Խորհուրդն կազմուեցաւ, որ լինի Փետրվարի 11 - ին: Այդ օրը հաւաքել էին Թէ հիմնաւոր Թէ անփոփոխ եւ Թէ տարեկան Անդամներին ընդ ամենը 45 հոգի, որոնք հաշուատեսութիւն արին եւ շնորհակալ ելան Թէ Նախագահից եւ Թէ Խորհ. անդամներից, որոնք երեք տարուայ ընթացքում աշխատել են այդ գործի մէջ Ընկերութեան համար կառուցանելով հոյակապ ուսումնարանները տղայոց եւ օրիորդաց, տպարանը եւ մատենադարանը եւ հետեւապէս Անդամներ շատացնելու մասին:

Հաշուատեսութիւնից յետոյ ճառախօսութիւն արին նոյն Ընկերութեան Ատենադպիր Սէրգէյ Վարշամեանցը եւ Յովհաննէս Միրզաբեգեանցը:

Յետոյ սկսաւ ընտրութիւնը: Ընտրուեցաւ Նախագահ Խորհրդոյ Գերագնիւ Պաւել Շամիլի՛ Մելիք Բէգլարեանց (որ եւ է նախագահ Բէգական կոմիտիի), Անդամը Ն. Կրասիլնիկեանց. Գ. Թումայեանց. Յ. Ապրէսեանց. Թ. Քանանեանց. Ո. Վարշամեանց. Գ. Դիլտարեանց. Գ. Ալվազեանց եւ Ա. Շատրեանց:

Յանկանում ենք եւ սրանց համար առողջ եւ յաջողակ կեանք, եւ յուսով ենք, որ յառաջ կտանեն ընկերութեան զործերը դէպի աւելի լաւութիւն ։

ԳԼԵՆՈՒԹԻՒՆ՝ ՍՂԿԱՅԻՍ՝ ՍԱՀԱԿԵԱՆ՝ ՀՈԳԵՒՈՐ ՈՒՍՈՒՄ՝
ՆԱՐԱՆԻ ՆԵՐԲԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱԳԻՆ ԿԱԹԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ՝

• Իսկ որք մեղանքնն, առաջի ամենեցուն
յանդիմանեա, դի եւ աղքն երկիցն • ։
(Տիմ. Ա. 91. Ե. ճմ. 20) •

Թէ մօրդ, թէ հասարակութիւն, թէ ամբողջ ազգ, միայն այն ժամանակ կարող է յառաջադիմութիւն ունենալ բարոյական, մտաւորական և նիւթական զարգացման կողմից, երբ կգտնէ մի այնպիսի ճանապարհ, որը տանում լինի ուղղակի դէպ ի նոյն նպատակը։ Մեր Ազգը արդէն գտել է այդ ճանապարհը։ Մենք արդէն համոզուած ենք որ մեր սուրբ Եկեղեցւոյ հաստատութեան համար, մեր ազգութեան յարատեւութեան համար, մեր լիզուսի և մատենադրութեան մշակման և ծաղկման համար, մեր բարոյականութեան պահպանողութեան համար, մեր նիւթաւոր բարեկեցութեան համար, մեր մտաւոր զարգացման համար, մեր մասնաւոր բարօրութեան և երջանկութեան համար, հարկաւոր է մեզ ուսումն։

« Ուսում, ուսում, մեզ պիտոյ է,

« Ուսումն է մեր թագաւոր.

« Ուսմով միայն կարելի է

« Երջանկանալ փառաւոր ։ »

Ասում է բանաստեղծը. և բանաստեղծները միշտ արձագանք են ժողովրդի ոգւոյ և ժամանակի պահանջման։

Եւ մենք ոչ միայն բաւականանում ենք լոկ համոզմունքով, այլ սկսում ենք իրագործել, մարմնացնել այդ համոզմունքը, որոյ ապացոյց են բազմաթիւ ազգային դպրոցները . . .

Ահա լուսմեմ շատ ձայներ, որք բարձր աղաղակում են՝ « մի՛ խաբէք մեզ և ձեզ. մեր բոլոր ուսումնարանները և դպրոցները, բացի յոյժ սակաւ բացառութիւններից, գտանուում են թշուառ վիճակի մէջ, աններելի անկարգութեան և անյառաջողութեան մէջ. . . Մենք համաձայնութեան ենք. եւ արդարեւ անցաւ այն ժամանակը, երբ

թիւ ազգասիրութեամբ մոլուած, կամ լաւ առեւժնեւ անձնական փառասիրութեամբ յափշտակուած, մենք չէինք կամենում խոստովանել մեր պակասութիւնները։ Մեր դարը զործի փաստի, ապացոյցի դար է։

Բայց՝ ո՞վ է յանցաւորը որ մեր ազգային ուսումնարանները և դպրոցները գտանուում են այդպիսի անգոհացուցիչ դրութեան մէջ . . .

Ո՛հ, հարիւրաւոր, հազարաւոր բերաններ բացուեցան իսկոյն և խօսքս ընդմիջում են աղաղակելով՝ « Հոգեւորականներն են յանցաւոր, որովհետեւ նոցա իշխանութեան ներքոյ են և նոցա ձեռքով կառավարում մեր դպրոցները . . .

Ներկե՛ք, մենք չենք համաձայնում։

Ուրեմն եկէ՛ք քննել թէ արդեօք ճշմարիտ է և հիմնաւոր այդ կարծիքը, որը համարեալ թէ ընդհանրացել է ժողովրդի մէջ։

Մի փոքր ազգ, ցրուած բոլոր տիեզերքի վերայ, անտէր, անփող, անզօր, անուսումն, յանձնել է իւր կեանքի ղեկը իւր հաւատարիմ ծառային, իւր արթուն հովուին, իւր բազմադարեան մտերիմ և ցաւակից բարեկամին — իւր հոգեւորականութեան. բայց սա՝ տգիտութեան և աղքատութեան մէջ ընկղմած լինելով ամբողջ ազգի հետ միասին՝ կարող էր արդեօք զոհացուցիչ կերպով կատարել իւր վերայ բարգաժ ծանր և միանգամայն սրբազան պարտաւորութիւնները. նոյն իսկ այժմ ունի՞ նա միջոց և հնարք առ այն. ժողովուրդը ճանաչել է և որոշել է արդեօք թէ ի՞նչ փոխադարձ յարաբերութիւններ և պարտաւորութիւններ կան իւր և իւր հոգեւորականութեան մէջ . . .

Ընդհանուր պատմութիւնը բազմաթիւ օրինակներով ցուցանում է մեզ, որ իւրաքանչիւր ազգի քաղաքական կեանքի սկզբում մտաւոր զարգացումն սկսւում է նախ հոգեւորականութեան մէջ։ Արդէն ըստ իւր դրութեան և պաշտօնի հոգեւորականութիւնը պարտաւոր է լինել զրազեւ և իմանալ վարդապետութիւնը այն դաւանութեան, որոյ պաշտօնեայն է։ Եզրիպատի լուսաւորութիւնը նախ քուրմերի ձեռքին էր. Բարիլոնիւր և Ասորեստանիւր՝ Քաղգէացւոց (քուրմեր) ձեռքին. Հրէիցը՝ քահանայապետների և դպիրների ձեռքին. Հնդկացը և Չինացը՝ քուրմերի ձեռքին. Պարսիցը՝